

Tilinpäätöstiedote 1–12/2019

12.2.2020

Kannattavuuskehitys jatkui positiivisena

Uponor myi Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan elokuussa 2018 ja Zent-Frengerin (jonka tulos sisältyi Talotekniikka – Eurooppa -segmentin lukuihin) lokakuussa 2018. Vertailukauden taloudelliset tiedot sisältävät näiden toimintojen luvut.

Loka–joulukuu 2019

- Liikevaihto oli 269,2 (282,6) milj. euroa, laskua 4,8 prosenttia. Valuuttakurssivaikutukset huomioiden orgaaninen kasvu oli -5,0 prosenttia.
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 21,8 (20,5) milj. euroa, kasvua 6,4 prosenttia. Liikevoitto oli 20,4 (17,1) milj. euroa, kasvua 19,3 prosenttia.
- Osakekohtainen tulos oli 0,18 (0,08) euroa.

Tammi–joulukuu 2019

- Liikevaihto oli 1 103,1 (1 196,3) milj. euroa, laskua 7,8 prosenttia. Valuuttakurssivaikutukset huomioiden orgaaninen kasvu oli -1,2 prosenttia. Vertailukauden liikevaihto ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä olisi ollut 1 107,7 milj. euroa.
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 92,7 (99,3) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 11,0 prosenttia vertailukaudesta ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä (2018: 83,5 milj. euroa). Liikevoitto oli 91,3 (106,7) milj. euroa, laskua 14,5 prosenttia.
- Osakekohtainen tulos oli 0,72 (0,72) euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 109,2 (79,9) milj. euroa.
- Sijoitetun pääoman tuotto oli 14,4 (17,2) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste oli 37,6 (39,4) prosenttia 31.12. Ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta sijoitetun pääoman tuotto olisi ollut 14,8 prosenttia ja nettovelkaantumisasaste olisi ollut 26,5 prosenttia.

Orgaaninen kasvu tarkoittaa Uponorin toimintaa ilman myytyjä liiketoimintoja.

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi:

”Ohjeistuksemme vuodelle 2019 perustui vertailulukuihin (liikevaihto 1 107,7 milj. euroa ja vertailukelpoinen liikevoitto 83,5 milj. euroa) ilman vuonna 2018 myytyjen liiketoimintojen vaikutuksia. Näitä vertailulukuja vasten vertailukelpoinen liikevoittomarginaalimme kehittyi positiivisesti 7,5 prosentista 8,4 prosenttiin. Vuodesta 2013 lähtien olemme parantaneet kannattavuuttamme jatkuvasti vuosi vuodelta.

Uuden S-Press PLUS -liittimen lanseeraus ja tuotannon käynnistäminen aiheuttivat Talotekniikka – Euroopalle operatiivisia haasteita, mikä vaikutti vuoden suoritukseen. Myös liikevaihdon lasku vaikutti kannattavuuteen. Sen sijaan Ruotsissa Virsbon tuotantolaitoksella systemaattiset korjaustoimenpiteet ovat alkaneet vaikuttaa tuottavuuteen positiivisesti. Itä-Euroopassa markkinat kehittyivät suotuisasti koko vuoden ajan. Vuoden 2020 painopisteenä segmentissä on operational excellence -ohjelman toteutus.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan vuosi oli menestyksenkäs ensimmäisen vuosineljänneksen hitaan alun jälkeen. Olemme tyytyväisiä, että vuonna 2018 käyttöönotettu Hutchinsonin tuotantolaitos Minnesotassa toimii suunnitelmien mukaisesti. Sekä Yhdysvaltain että Kanadan markkinoilla kehitys oli positiivista vuoden aikana.

Uponor Infra jatkoi onnistuneesti kannattavuuden parantamiseen tähtäävän strategiansa toteuttamista, millä oli negatiivinen vaikutus segmentin liikevaihtoon. Myös vuonna 2020 Uponor Infra etsii kasvumahdollisuuksia räätälöityjen ratkaisujen myynnistä.

Aikaisempiin vuosiin verrattuna kasvu useilla tärkeimmillä markkinoillamme on edelleen hidastunut, vaikkakin maiden välillä on eroja. Yleisesti ottaen rakennusmarkkinat ovat kuitenkin pysyneet hyvällä tasolla. Uskomme, että vuonna 2020 markkinat säilyvät pääsääntöisesti vuoden 2019 tasolla. Tänä vuonna jatkamme strategiamme ja operational excellence -ohjelmamme toteuttamista. Ohjelman hyötyjen pitäisi alkaa näkyä vuoden 2020 jälkimmäisellä puolikkaalla.”

Ohjeistus vuodelle 2020:

Uponor odottaa vertailukelpoisen liikevoittonsa paranevan vuodesta 2019.

Hallituksen osinkoesitys:

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle 0,53 (0,51) euron osinkoa osaketta kohden, josta 26 senttiä maksetaan maaliskuussa 2020 ja 27 senttiä suunnitellaan maksettavan syyskuussa 2020.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

ME	10-12/ 2019	10-12/ 2018	Muutos	1-12/ 2019	1-12/ 2018	Muutos	1-12/ 2018 ^{*)}
Liikevaihto	269,2	282,6	-4,8 %	1 103,1	1 196,3	-7,8 %	1 107,7
Talotekniikka – Eurooppa	116,0	128,5	-9,8 %	489,3	524,2	-6,7 %	502,6
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	102,0	90,5	12,7 %	375,4	340,5	10,3 %	340,5
Uponor Infra	52,0	65,3	-20,4 %	243,9	337,3	-27,7 %	270,3
Toiminnan kulut	235,7	256,5	-8,1 %	961,3	1 063,6	-9,6 %	
Poistot ja arvonalentumiset	13,1	12,8	2,5 %	51,8	42,4	22,2 %	
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	3,8	-97,5 %	1,3	16,4	-92,2 %	
Liikevoitto	20,4	17,1	19,3 %	91,3	106,7	-14,5 %	
Talotekniikka – Eurooppa	5,3	5,1	3,5 %	31,6	31,1	1,5 %	
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	19,0	13,7	39,3 %	57,1	46,6	22,7 %	
Uponor Infra	0,0	-0,2	99,2 %	10,8	35,1	-69,1 %	
Vertailukelpoinen liikevoitto	21,8	20,5	6,4 %	92,7	99,3	-6,7 %	83,5
Talotekniikka – Eurooppa	5,9	8,0	-25,4 %	32,3	35,4	-8,7 %	34,6
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	19,0	13,7	39,3 %	57,1	46,6	22,7 %	46,6
Uponor Infra	0,0	0,3	-101,0 %	10,8	23,4	-53,7 %	8,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-3,1	-1,6	95,0 %	-11,6	-8,6	35,6 %	
Tulos ennen veroja	16,3	14,5	12,4 %	75,6	93,5	-19,1 %	
Tilikauden tulos	12,3	6,7	84,5 %	55,3	63,1	-12,4 %	
Osakekohtainen tulos	0,18	0,08	117,8 %	0,72	0,72	0,0 %	

*) Havainnollistavat luvut ilman myyjiä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä.

	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Nettokäyttöpääoma, M€	115,1	119,3	-3,5 %
Korollinen nettovelka, M€	139,1	139,2	-0,1 %
Omavaraisuusaste, %	44,6	45,1	-1,0 %
Nettovelkaantumisaste, %	37,6	39,4	-4,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14,4	17,2	-16,1 %

Uponor myi Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan elokuussa 2018 ja Zent-Frengerin (jonka tulos sisältyi Talotekniikka – Eurooppa -segmentin lukuihin) lokakuussa 2018. Vertailukauden taloudelliset tiedot sisältävät näiden toimintojen luvut.

IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi Uponorin velkoja 1.1.2019 alkaen 44,3 milj. eurolla kasvattamalla vuokrasopimusvelkoja. Lisätietoja IFRS 16 -standardin vaikutuksista löytyy sivulta 24.

Uponorin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

(päivitetty 13.2.2019)

Vuotuiset tavoitteet ja toteumat	2019	2018	2017	2016	2015
Orgaaninen liikevaihdon kasvu ylittää BKT:n kasvun ¹⁾ kolmella prosenttiyksiköllä (2019E: 4,8 %)	-0,4	4,9	6,5	2,0	5,2
Vertailukelpoinen ²⁾ liikevoittomarginaali yli 10 prosenttia	8,4	8,3	8,3	8,2	7,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) ³⁾ yli 20 prosenttia vuodessa	14,4	17,2	16,3	14,1	15,5
Nettovelkaantuminen ³⁾ 40–80 % (neljän viimeisen vuosineljänneksen keskiarvosta mitattuna)	57,5	53,0	58,4	56,7	40,4
Osingonjako yli 50 prosenttia nettotuloksesta	73,6	70,8	59,0	79,3	86,3

¹⁾ BKT:n kasvu perustuu kymmenen suurimman maan liikevaihdolla mitatun kasvun painotettuun keskiarvoon.

²⁾ Helmikuussa 2013 asetetuissa tavoitteissa viitattiin raportoituun liikevoittomarginaaliin.

³⁾ IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi Uponorin vastuita 1.1.2019 alkaen 44,3 milj. eurolla kasvattamalla vuokrasopimusvelkoja.

Tiedotustilaisuus, webcast-esitys ja esitysaineisto

Tiedotustilaisuus analyytikoille, salkunhoitajille, sijoittajille ja medialle järjestetään ravintola Savoyssa, Eteläesplanadi 14 (Kabinetit 2 ja 3, 7. krs.), Helsingissä 12.2. klo 10.00.

Englanninkielinen webcast-esitys tiedotustilaisuudesta aloitetaan 12.2. klo 10.00. Sitä voi seurata sijoittajasivustoltamme osoitteessa sijoittajat.uponor.fi tai Uponorin Investor Relations -mobiilisovelluksesta. Tallenne on katsottavissa pian esityksen jälkeen verkkosivuilta tai Uponorin Investor Relations -mobiilisovelluksesta. Esitysaineisto on luettavissa osoitteessa sijoittajat.uponor.fi > IR-aineisto ja uutiset.

Uponor Oyj:n taloudellisten raporttien julkaisuaikataulu vuodelle 2020

12.2.2020	Tilinpäätöstiedote 2019
Viikko 8	Vuosikertomus 2019
29.4.2020	Osavuosikatsaus 1–3/2020
24.7.2020	Osavuosikatsaus 1–6/2020
28.10.2020	Osavuosikatsaus 1–9/2020

Lisätietoja:

Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja, puh. 020 129 2824

Minna Yrjönmäki, talousjohtaja, puh. 020 129 2036

Susanna Inkinen, viestintä- ja yritysvastuujohtaja, puh. 020 129 2081

JAKELU:

Nasdaq Helsinki

Tiedotusvälineet

www.sijoittajat.uponor.fi

Vuoden 2019 viimeinen neljännes

Markkinat

Kolmannella vuosineljänneksellä havaittu suuntaus jatkui useimmilla rakennusmarkkinoilla muuttumattomana vuoden loppuun saakka. Pohjoismaissa asuntorakentaminen väheni, mutta muissa rakentamisen segmenteissä tilanne oli tyydyttävä. Saksassa markkinat säilyivät samalla terveellä tasolla. Pohjois-Amerikassa rakennuttajien luottamus parani selvästi, ja rakentaminen lisääntyi hieman edellisvuoteen verrattuna.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 269,2 (282,6) miljoonaa euroa, laskua 4,8 prosenttia. Valuuttakurssien positiivinen nettovaikutus oli 4,2 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa Yhdysvaltain dollarista. Liikevaihdon lasku ilman valuuttakurssien vaikutusta oli 6,3 prosenttia. Vertailukauden liikevaihto ilman myytyä Zent-Frengeriä olisi ollut 280,0 milj. euroa.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto oli 116,0 (128,5) milj. euroa, laskua 9,8 prosenttia. Liikevaihdon lasku johtui heikommasta myynnistä Norjassa ja Ruotsissa sekä Aasiasta ja Zent-Frengeristä, joiden molempien liikevaihto on mukana vertailukauden liikevaihdossa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihto oli 102,0 (90,5) milj. euroa, kasvua euroina 12,7 prosenttia ja Yhdysvaltain dollareina 9,9 prosenttia. Kasvuun vaikutti hyvä myynti sekä Yhdysvaltojen että Kanadan markkinoilla.

Uponor Infran liikevaihto oli 52,0 (65,3) milj. euroa, laskua 20,4 prosenttia. Liikevaihto kasvoi vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä Puolassa, mutta heikkeni suurimmilla markkinoilla Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa.

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10-12/ 2019	10-12/ 2018	Muutos	10-12/ 2018*)
Talotekniikka – Eurooppa	116,0	128,5	-9,8 %	126,1
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	102,0	90,5	12,7 %	90,5
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, (M\$))	113,5	103,3	9,9 %	
Uponor Infra	52,0	65,3	-20,4 %	65,1
Eliminoinnit	-0,8	-1,8		
Yhteensä	269,2	282,6	-4,8 %	280,0

*) Havainnolliset luvut ilman myytyä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä.

Tulos ja kannattavuus

Konsernin bruttokate vuoden viimeisellä neljänneksellä oli 96,7 (94,2) milj. euroa. Bruttokatemarginaali parani ja oli 35,9 (33,3) prosenttia. Vertailukelpoinen bruttokate oli 96,8 (94,2) milj. euroa ja vertailukelpoinen bruttokatemarginaali 36,0 (33,3) prosenttia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät operational excellence -ohjelmaan.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 21,8 (20,5) milj. euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääosin Uponorin operational excellence -ohjelmaan. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien nettovaikutus oli 1,4

(3,4) milj. euroa. Vertailukauden merkittävimpiä eriä olivat myyntivoitto Zent-Frengerin myynnistä (4,0 milj. euroa) sekä Aasian toimintojen lakkauttamiseen liittyvät kustannukset (6,9 milj. euroa). Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 8,1 (7,3) prosenttia. Liikevoitto oli vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä 20,4 (17,1) milj. euroa. Liikevoittomarginaali oli 7,6 (6,1) prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto oli 5,3 (5,1) milj. euroa, kasvua 3,5 prosenttia. Segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 5,9 (8,0) milj. euroa. Kannattavuuden lasku johtui lähinnä liikevaihdon laskusta, myyntijakaumasta ja rahtikustannusten noususta.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 19,0 (13,7) milj. euroa, kasvua 39,3 prosenttia euroina ja 35,3 prosenttia Yhdysvaltain dollareina laskettuna. Kannattavuuden myönteiseen kehitykseen vaikutti positiivinen hintakehitys, rahtikustannusten lasku ja tiukka kulukuri.

Uponor Infran liikevoitto oli 0,0 (-0,2) milj. euroa, parannusta 99,2 prosenttia. Myönteinen kehitys johtui pääasiassa kannattavuuden paranemisesta Suomen markkinoilla.

Uponorin loka–joulukuun tulos ennen veroja oli 16,3 (14,5) miljoonaa euroa. Verojen määrä oli 4,0 milj. euroa, kun verojen määrä vertailukaudella oli 7,8 milj. euroa.

Viimeisen vuosineljänneksen kauden tulos oli 12,3 (6,7) milj. euroa.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12/ 2019	10–12/ 2018	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	5,3	5,1	3,5 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	19,0	13,7	39,3 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, (M\$))	21,2	15,7	35,5 %
Uponor Infra	0,0	-0,2	99,2 %
Muut	-3,9	-1,2	
Eliminoinnit	0,0	-0,3	
Yhteensä	20,4	17,1	19,3 %

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12/ 2019	10–12/ 2018	Muutos	10–12/ 2018 ^{*)}
Talotekniikka – Eurooppa	5,9	8,0	-25,4 %	7,9
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	19,0	13,7	39,3 %	13,7
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, (M\$))	21,2	15,7	35,5 %	
Uponor Infra	0,0	0,3	-101,0 %	-0,2
Muut	-3,2	-1,2		
Eliminoinnit	0,0	-0,3		
Yhteensä	21,8	20,5	6,4 %	19,9

**) Havainnolliset luvut ilman myyjiä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeria.*

Katsauskauden tapahtumia

Uponor ilmoitti 25.10. aloittavansa operational excellence -ohjelman, jonka tavoitteena on vuosittaiset noin 20 miljoonan euron kustannussäästöt, jotka toteutuvat täysimääräisesti vuoden 2021 loppuun mennessä.

Ohjelman arvioidut kustannukset ovat noin 20 miljoonaa euroa, joista suurimman osan arvioidaan toteutuvan vuoden 2020 aikana, ja ne kirjataan vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

Uponor ilmoitti 15.11., että Minna Blomqvist, henkilöstöjohtaja ja johtoryhmän jäsen, sekä Richard Windischhofer, kehitys- ja teknologiajohtaja ja johtoryhmän jäsen, jättävät paikkansa johtoryhmässä 15.11.2019 ja yhtiössä marraskuun aikana.

Tilinpäätös 1–12/2019

Markkinat

Maailmankaupan epävarmuudesta huolimatta kulutuksen vilkastuminen Uponorin tärkeimmillä markkinoilla vauhditti kasvua, joskin maltillisemmin kuin vuonna 2018. Huomioiden makrotalouden myötätuulen vaikutukset rakentaminen säilyi yleisesti ottaen hyvällä tasolla, tosin erot eri maiden välillä olivat suuria.

Uponorin suurimmalla Keski-Euroopan markkina-alueella Saksassa rakennusaktiivisuus säilyi hyvällä tasolla talouden vientisektoreiden jyrkästä laskusta huolimatta. Uudisrakentamisen segmentissä erityisesti kerros- ja rivitalohankkeet vauhdittivat kasvua. Investoinnit liike- ja julkisrakentamiseen jäivät edellisvuoden tasolle. Huomattavasti suuremmissa korjausrakentamisen segmenteissä investoiminen asunto- sekä liike- ja julkiseen rakentamiseen oli pääosin tasaista. Alankomaissa viime vuosina havaittu rakennusaktiivisuuden kasvu jatkui, mutta aikaisempaa maltillisemmin.

Lounais-Euroopassa sekä Espanjan että Italian rakennusmarkkinat kasvoivat vakaasti, mutta väestöön suhteutettuna rakennusaktiivisuus on silti selkeästi muuta Eurooppaa alhaisemmalla tasolla. Isossa-Britanniassa rakentaminen säilyi edellisvuoden tasolla. Investoinnit asuntorakentamisen uudishankkeisiin kasvoivat samalla, kun investoinnit liike- ja julkiseen rakentamiseen supistuivat vastaavassa määrin.

Pohjoismaista Suomessa ja Ruotsissa asuintalojen uudisrakentaminen tasaantui odotetusti jo useita vuosia kestäneen tuotannon kasvun jälkeen. Tanskassa ja Norjassa asuintalojen uudisrakentaminen jatkui tasaisena. Kaikissa neljässä maassa asuntorakennusten korjaussegmentti kasvoi hienokseltaan. Investoinnit liike- ja julkisrakentamiseen kasvoivat kaikissa Pohjoismaissa ja erityisen merkittävästi Norjassa ja Ruotsissa. Investoinnit kunnallistekniikkaan ovat merkittävä tekijä Uponor Infralle. Investoinnit kunnallistekniikkaan säilyivät tasaisina Tanskassa ja supistuivat Suomessa. Sen sijaan Norjassa ja Ruotsissa valtio investoi merkittävästi aikaisempaa enemmän liikenteeseen ja vesi- ja viemäriverkostoihin.

Pohjois-Amerikassa aktiivisuus asuntorakentamisen markkinoilla hiipui Yhdysvalloissa vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta vakiintui kesän aikana ja lähti jopa hienoiseen kasvuun vuoden viimeisten kuukausien aikana luottamuksen palautuessa markkinoille. Rakentamisaktiivisuutta kuitenkin rasittaa osaavan työvoiman ja rakennusmaan puute. Liike- ja julkisrakentaminen kasvoi hienokseltaan kokonaisuudessaan, kun majoitustilojen ja toimistojen rakentamisen lisääntyminen kompensoi liikerakentamisen aktiivisuuden heikentymistä. Kanadassa kehitys asuntorakentamisen markkinoilla oli tasaista. Kerrostalosegmentissä koettu kasvu kompensoi omakotitalojen rakentamisen vähenemistä. Liike- ja julkisrakentaminen jatkui tasaisena.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto oli 1 103,1 (1 196,3) milj. euroa, mikä on 7,8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Valuuttakurssien positiivinen vaikutus oli 15,1 milj. euroa, eli koko vuoden 2019 orgaaninen kasvu valuuttakurssivaikutukset huomioiden oli -1,2 prosenttia. Positiiviset nettovaikutukset johtuivat pääosin Yhdysvaltain dollarin kurssivaihteluista. Vertailukauden liikevaihto ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä olisi ollut 1 101,7 milj. euroa.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto oli 489,3 (524,2) milj. euroa, laskua 6,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Lasku johtui pääosin Aasian liiketoiminnosta ja Zent-Frengeriä, joiden molempien liikevaihtoa on mukana vertailukauden liikevaihdossa. Lisäksi liikevaihto heikkeni Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihto oli 375,4 (340,5) milj. euroa, kasvua 10,3 prosenttia. Yhdysvaltain dollareina kasvu oli 4,7 prosenttia. Positiivinen kehitys oli seurausta käyttövesiratkaisujen myynnin kasvusta niin Yhdysvaltain kuin Kanadan markkinoilla.

Uponor Infran liikevaihto oli 243,9 (337,3) milj. euroa, laskua 27,7 prosenttia. Vertailukauden luvuissa on

mukana Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminta, joka myytiin elokuussa 2018. Vuonna 2019 liikevaihto laski Suomessa ja Ruotsissa segmentin kannattavuuden kasvuun tähtäävien strategisten toimenpiteiden seurauksena. Räättälöityjen ratkaisujen myynnin kehitys oli positiivista.

Liiketoimintaryhmittäin laskettuna käyttövesiratkaisujen osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 55 % (49), sisäilmastoratkaisujen 23 % (23) ja yhdyskuntatekniikkaratkaisujen 22 % (28).

Liikevaihdolla mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet koko konsernin liikevaihdosta: Yhdysvallat 29,9 % (26,9), Saksa 11,8 % (12,5), Suomi 11,2 % (11,0), Ruotsi 9,1 % (9,6), Tanska 4,3 % (4,3), Kanada 4,2 % (7,2), Alankomaat 4,2 % (3,5), Espanja 3,7 % (3,3), Norja 3,0 % (2,8) ja Puola 2,9 % (2,6).

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2019:

M€	1–12/ 2019	1–12/ 2018	Muutos	1–12/ 2018*
Talotekniikka – Eurooppa	489,3	524,2	-6,7 %	502,6
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	375,4	340,5	10,3 %	340,5
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, (M\$))	420,2	401,5	4,7 %	
Uponor Infra	243,9	337,3	-27,7 %	270,3
Eliminoinnit	-5,5	-5,7		
Yhteensä	1 103,1	1 196,3	-7,8 %	1 107,7

*) Havainnollistavat luvut ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä.

Tulos ja kannattavuus

Johtuen strategisista päätöksistä myydä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminta ja Zent-Frenger sekä vetäytyä Aasiasta Uponorin koko vuoden bruttokate oli 381,9 (400,8) milj. euroa, mikä on 18,9 milj. euroa vähemmän kuin vertailukaudella. Bruttokatemarginaali parani ja oli 34,6 (33,5) prosenttia. Vertailukelpoinen bruttokate oli 382,0 (400,8) milj. euroa ja bruttokatemarginaali 34,6 (33,5) prosenttia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät operational excellence -ohjelmaan.

Vertailukelpoinen liikevoitto eli liikevoitto ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä laski 6,7 prosenttia ja oli 92,7 (99,3) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 8,4 (8,3) prosenttia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien kokonaismäärä oli 1,4 (-7,4) milj. euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääosin Uponorin operational excellence -ohjelmaan. Merkittävimmät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät vertailukaudella olivat Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintojen ja Zent-Frengerin myynnistä syntyneet luovutusvoitot ja Aasian toimintojen sulkemisesta ja uudelleenjärjestelyistä johtuvat kulut. Vertailukelpoinen liikevoitto parani 11,0 prosenttia vertailukaudesta ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä.

Liikevoitto oli 91,3 (106,7) milj. euroa. Vertailukausi sisältää yllä mainitut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät. Liikevoittomarginaali oli 8,3 (8,9) prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto oli 31,6 (31,1) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 32,3 (35,4) milj. euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät Uponorin operational excellence -ohjelmaan. Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat Zent-Frengerin myynnistä syntynyt luovutusvoitto ja Aasian toimintojen sulkemisesta ja uudelleenjärjestelyistä johtuvat kulut. Kannattavuuden lasku oli seurausta liikevaihdon pienenemisestä, myyntijakaumasta ja rahtikustannusten epäsuotuisasta kehityksestä sekä S-Press PLUS -liittimen tuotannon käynnistämiseen liittyvistä kuluista.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 57,1 (46,6) milj. euroa. Suotuisa kehitys oli seurausta hintakehityksestä, rahtiympäristön vakiintumisesta, myyntijakaumasta ja tiukasta kulukurista.

Uponor Infran liikevoitto oli 10,8 (35,1) milj. euroa. Vertailukauden luvuissa on mukana Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan myynnistä syntynyt luovutusvoitto. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 10,8 (23,4) milj. euroa. Lasku johtui Pohjois-Amerikan liiketoiminnan myynnistä. Nykyisen portfolion kannattavuus parani vertailukaudesta, etenkin Suomessa ja Ruotsissa.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2019:

M€	1–12/ 2019	1–12/ 2018	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	31,6	31,1	1,5 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	57,1	46,6	22,7 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	63,9	54,9	16,4 %
Uponor Infra	10,8	35,1	-69,1 %
Muut	-8,0	-5,2	
Eliminoinnit	-0,2	-0,9	
Yhteensä	91,3	106,7	-14,5 %

Vertailukelpoisen liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2019:

M€	1–12/ 2019	1–12/ 2018	Muutos	1–12/ 2018*)
Talotekniikka – Eurooppa	32,3	35,4	-8,7 %	34,6
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	57,1	46,6	22,7 %	46,6
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	63,9	54,9	16,4 %	
Uponor Infra	10,8	23,4	-53,7 %	8,3
Muut	-7,3	-5,2		
Eliminoinnit	-0,2	-0,9		
Yhteensä	92,7	99,3	-6,7 %	83,5

*) Havainnollistavat luvut ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintaa ja Zent-Frengeriä.

Uponorin nettorahoituskulut olivat 11,6 (8,5) milj. euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi korkokuluja. Valuuttakurssien nettovaikutus vuonna 2019 oli -6,4 (-4,9) milj. euroa.

Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta, -4,0 (-4,7) milj. euroa, liittyy pääosin Uponorin 50 prosentin omistusosuuteen vuonna 2016 perustetussa Phyn-yhteisyrityksessä.

Tulos ennen veroja oli 75,6 (93,5) milj. euroa. Efektiivinen veroaste oli 26,8 % (32,4). Efektiivinen veroaste oli vertailukaudella suurempi johtuen Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan ja Zent-Frengerin myynteihin, Aasian toimintojen lopettamiseen ja Australian myyntitoimiston sulkemiseen liittyvistä kertaeristä. Tuloverojen määrä oli 20,3 (30,3) milj. euroa.

Konsernin tilikauden tulos oli 55,3 (63,2) miljoonaa euroa. Oman pääoman tuotto oli 15,3 (18,0) prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 14,4 (17,2) prosenttia. Ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta sijoitetun pääoman tuotto olisi ollut 14,8 prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto, kun vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät eliminoidaan, oli 14,7 (15,9) prosenttia.

Osakekohtainen tulos oli 0,72 (0,72) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 4,27 (4,08) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta kasvoi ja oli 109,2 (79,9) milj. euroa. Tämä johtui pääosin nettokäyttöpääoman muutoksesta. Rahavirta ennen rahoitusta oli 88,4 (72,7) milj. euroa.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Viime vuosina Uponor on investoinut valikoituihin tuottavuutta parantaviin uudistuksiin, kunnossapitoon ja teknologian modernisointiin tuotantolaitoksissaan. Vuonna 2019 bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 26,1 (54,0) milj. euroa. Nettoinvestointien määrä oli 23,2 (53,3) milj. euroa. Uusi tuotantolaitos Minnesotan Hutchinsoniin Yhdysvalloissa valmistui vertailukaudella.

Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen laskivat hieman ja olivat yhteensä 21,9 (22,5) miljoonaa euroa eli 2,0 (1,9) prosenttia liikevaihdosta. Merkittävimmät investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen liittyivät uuteen S-Press PLUS -liitinperheeseen, älykkäiden ratkaisujen tuotevalikoimaan ja legionellan torjuntaan. Lisäksi Uponor jatkoi uusien ekstruusiotekniikoiden ja -prosessien kehittämistä.

Uponorin tärkein pitkäaikaisen rahoituksen lähde 31.12.2019 oli 100 milj. euron suuruinen kahdenvälinen viiden vuoden laina, joka erääntyy kokonaisuudessaan heinäkuussa 2022.

Edellä mainitun rahoitusohjelman lisäksi Uponorilla oli voimassa kaksi pitkäaikaista, kahdenvälistä lainaa, joista toinen oli 50 milj. euroa ja toinen 20 milj. euroa. Molemmat erääntyvät kesällä 2021.

Lisäksi voimassa oli yhteensä neljä kahdenvälistä 50 miljoonan euron luottolimiittia yhteisarvoltaan 200 milj. euroa. Nämä varalla olevat rahoitusluotot erääntyvät vuosina 2021–2023. Katsauskauden aikana niistä ei ollut nostettuna yhtään.

Lyhytaikaisen rahoituksen tarpeeseen vastaa kotimainen 150 milj. euron yritystodistusohjelma, jota ei ollut nostettu tilinpäätöshetkellä. Uponorin tärkeimpien rahalaitosten cash pool -järjestelyjen yhteissumma oli 35,1 milj. euroa. Tästä ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Rahavarat vuoden lopussa olivat yhteensä 76,1 (38,1) milj. euroa.

Suurin osa Uponorin saatavista on turvattu luottovakuutuksin.

Korolliset nettovelat olivat 139,1 (139,2) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,6 (45,1) prosenttia ja nettovelkaantuminen eli gearing laski 37,6 (39,4) prosenttiin, jolloin rullaava neljän neljänneksen nettovelkaantumisaste oli 57,5 (53,0) prosenttia, kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 40–80 prosenttia. IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi Uponorin velkoja 1.1.2019 alkaen 44,3 milj. eurolla kasvattamalla vuokrasopimusvelkoja. Ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta nettovelkaantumisaste olisi ollut 26,5 prosenttia kauden lopussa.

Katsauskauden tapahtumia

Maaliskuussa Uponor toi uusia tuotteita Euroopan markkinoille maailman suurimmilla sanitaatioon ja lämmitykseen keskittyvillä ISH-messuilla: älykäs vedenvälöntäyksikkö Phyn Plus, uuden sukupolven puristusliitinratkaisu S-Press PLUS, täysin elektroninen lämmönvaihdyksikkö Combi Port E sekä pilvipohjainen älykäs säätöjärjestelmä Smatrix Pulse.

Uponor Infra myi 29.4. tšekkiläisen tytäryhtiönsä Finthermin EP Industries a.s:lle. Vuonna 2018 Finthermin liikevaihto oli noin 8 milj. euroa, ja se työllisti 60 henkilöä.

Uponor tiedotti 9.5., että Uponor ja Belkin ovat molemmat päättäneet sijoittaa 6 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, yhteensä 12 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, lisää yhteisyritykseensä Phyniin vuoden 2019 aikana. Vuoden loppuun mennessä Uponorin lisäsijoitus Phyniin oli 1,5 milj. Yhdysvaltain dollaria.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja Pestan North America allekirjoittivat syyskuussa sopimuksen, jossa Uponorista tuli Pestan North American PP-RCT-tuotteiden (polypropeeni, satunnaiskopolymeeri, muokattu kiderakenne, parempi lämmönkestävyys) jakelija yksinoikeudella Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Myynti alkaa vuoden 2020 alussa.

Uponor ilmoitti 25.10. päivittäneensä yhtiön strategian. Kannattavaa kasvua haetaan edelleen laajentamalla toimintaa liike- ja julkisen rakentamisen markkinoilla. Lisäksi yhtiö aloittaa operational excellence -ohjelman parantaakseen prosessejaan ja lisätäkseen tehokkuutta. Ohjelman tavoitteena on noin 20 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt, jotka toteutuvat täysimääräisesti vuoden 2021 loppuun mennessä. Ohjelman arvioidut kustannukset ovat noin 20 miljoonaa euroa, joista suurimman osan arvioidaan toteutuvan vuoden 2020 aikana, ja ne kirjataan vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

Vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Uponorin varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 18.3.2019. Yhtiökokouksessa vahvistettiin tilivuoden 2018 tilinpäätös ja myönnettiin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapaus. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 osingoksi 0,51 euroa osaketta kohden. Osinko maksettiin kahdessa erässä, maaliskuussa ja syyskuussa. Yhtiön hallitukseen valittiin uudelleen Annika Paasikivi (puheenjohtaja), Pia Aaltonen-Forsell, Johan Falk, Markus Lengauer, Casimir Lindholm ja Eva Nygren. Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Annika Paasikiven. Yhtiön tilintarkastajana jatkaa tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy.

Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen ostamisesta, mikä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista yhtiökokouspäivänä. Osakkeet hankitaan vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päivämäärästä lukien.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 7 200 000 uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta. Enimmäismäärä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus on oikeutettu päättämään kaikista osakeannin ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päivämäärästä lukien.

Tarkemmat tiedot yhtiökokouksesta löytyvät osoitteesta sijoittajat.uponor.fi/hallinto/yhtiokokous/yhtiokokous-2019.

Hallinto

Uponor laatii erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen, jotka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa [sijoittajat.uponor.fi/hallinto/hallinto-ja-ohjausjärjestelmä](https://sijoittajat.uponor.fi/hallinto/hallinto-ja-ohjausjarjestelma).

Uponor noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2015 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, poiketen siitä suosituksen 15 osalta. Suosituksen 15 mukaan hallituksen valiokunnissa olisi kussakin oltava vähintään kolme jäsentä. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa on kuitenkin kaksi jäsentä suosituksessa mainitun kolmen sijasta. Uponor katsoo, että kaksi jäsentä riittää varmistamaan valiokunnan asiantuntemuksen. Lisäksi valiokunta voi tarvittaessa pyytää näkemyksiä valiokunnan ulkopuolisilta tahoilta. Valiokunta toimii hallituksen valmistelu- ja tukielimenä. Kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsittelee yhtiön hallitus.

Muutokset Uponorin johtoryhmässä

Richard Windischhofer aloitti Uponor Oyj:n kehitys- ja teknologiajohtajana ja johtoryhmän jäsenenä 1.1.2019.

Karsten Hoppe aloitti Talotekniikka – Euroopan johtajana ja johtoryhmän jäsenenä 1.2.2019.

Maija Strandberg, talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen, jätti tehtävänsä johtoryhmässä 15.2.2019 ja yhtiössä maaliskuussa.

Uponor ilmoitti 3.5.2019, että Minna Yrjönmäki on nimitetty talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 3.8.2019 alkaen.

Minna Blomqvist, henkilöstöjohtaja ja johtoryhmän jäsen, sekä Richard Windischhofer, kehitys- ja teknologiajohtaja ja johtoryhmän jäsen, jättivät paikkansa johtoryhmässä 15.11.2019 ja yhtiössä marraskuussa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 3 708 (3 928) työntekijää eli 220 henkeä vähemmän kuin vuoden 2018 lopussa täysipäiväiseksi muutettuna. Keskimäärin henkilöstön määrä vuoden aikana oli 3 801 (4 074). Lasku johtui pääosin päätöksestä lopettaa Aasian liiketoiminnot vuoden 2019 aikana ja Finthermin myynistä. Lisäksi vertailukauteen sisältyy Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan myynti.

Konsernin henkilöstö täysipäiväiseksi muutettuna jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 23 % (22), Yhdysvallat 23 % (23), Suomi 16 % (15), Ruotsi 15 % (14), Puola 7 % (6), Espanja 3 % (3), Tanska 3 % (3), Venäjä 2 % (2), Kanada 1 % (1), Ranska 1 % (1) ja muut maat 6 % (8).

Konsernissa kirjattujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma sosiaalikulut mukaan lukien oli tilikaudella 247,5 (259,5) milj. euroa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tässä osiossa kuvataan Uponorin vastuullisuustoimintoja Suomen kirjanpitolain 3a luvun edellyttämällä tavalla muita kuin taloudellisia tietoja koskien. Lisätietoja Uponorin vastuullisuudesta ja arvonluontimallista on vuoden 2019 vuosikatsauksessa (julkaistaan viikolla 8/2020).

Uponorin liiketoimintamalli ja arvonluonti

Uponorin toimialalla on suuri vaikutus kestävämpään asumiseen ja elämiseen, ja Uponorin visiona onkin tulla vastuullisten talotekniikka- ja yhdyskuntatekniikkaratkaisujen tunnustetuksi johtajaksi.

Olenaisuusanalyysi muodostaa yhdessä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa puitteet Uponorin vastuullisuuden lähestymistavalle. Uponor määrittelee parhaillaan vastuullisuuden pitkäaikaistavoitteita, jotka perustuvat neljään painopistealueeseen: puhdas vesi ja sanitaatio, vastuullinen kuluttaminen, ilmastoteot sekä ihmisarvoinen työ ja talouskasvu. Valituilla painopistealueilla on liiketoiminnassa suurin vaikutuspotentiaali sekä merkittävät mahdollisuudet, ja ne ovat linjassa Uponorin liiketoiminta-alueen kanssa.

Uponor on jaettu kolmeen liiketoimintasegmenttiin (Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja Uponor Infra) vastuualueiden ja asiakkaiden mukaan. Henkilöstöön, brändiin, vastuullisuuteen ja teknologiaan liittyvät yhteiset päätökset tehdään konsernitasolla, jotta Uponorin globaalista läsnäolosta ja pitkäaikaisista tuotekehityshankkeista saatavat hyödyt pystytään maksimoimaan.

Toimintaperiaatteet ja due diligence -prosessit

Uponor noudattaa paikallisia lakeja ja määräyksiä, ja yhtiön toimintaohjeet sekä muut konsernin käytännöt muodostavat toimintaperiaatteiden perustan. Uponor on myös allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen.

Ympäristö

Uponor ottaa tuotetarjonnassaan huomioon ympäristönäkökohdat ja pyrkii jatkuvasti vähentämään toimintansa kokonaisvaikutusta. Uponorilla on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa yhteensä 16

tuotantolaitosta, ja niiden keskeiset ympäristövaikutukset ovat kasvihuonekaasupäästöt, jätteet ja veden käyttö. Uponorin tavoitteena on vähentää suoria ja epäsuoria kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia liikevaihdosta vuoteen 2020 mennessä vuoden 2015 tasoista. Tämän hetkisen kehityksen perusteella Uponor odottaa saavuttavansa tavoitteen vuonna 2020.

Ympäristö- ja energiavoitteiden saavuttamiseksi Uponorissa on otettu käyttöön ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöjärjestelmä ja ISO 50001 -standardin mukainen energianhallintajärjestelmä. Vuonna 2019 tuotantolaitoksista 14 oli ISO 14001 -sertifioituja ja 9 tuotantolaitoksella oli ISO 50001 -sertifiointi. Laatu- ja ympäristöpolitiikka kattaa Uponorin ympäristöasiat. Sisäisiä ja ulkoisia auditointeja tehdään vuosittain, jotta varmistetaan laatu- ja ympäristöpolitiikan noudattaminen.

Lisäksi Uponor kehittää muun muassa kierrätettäviä pakkausjärjestelmiä ja vaihtoehtoisia muoviraaka-aineita ympäristövaikutustensa vähentämiseksi.

Henkilöstö- ja sosiaaliasiat

Uponor painottaa yhdenvertaista kohtelua ja edistää työntekijöidensä turvallisuutta ja hyvinvointia. Työntekijöiden terveys ja turvallisuus ovat etusijalla, ja Uponorin tavoitteena on nolla työtapaturmaa. Laatu- ja ympäristöpolitiikka kattaa henkilöstön terveys- ja turvallisuusasiat.

Uponorin henkilöstöstrategia perustuu kolmeen pääteemaan: johtajuus, sopivat osaajat ja kulttuuri. Henkilöstöstrategian avulla yhtiön tavoitteena on varmistaa, että se houkuttelee ja sitouttaa sopivia osaajia, jotka tukevat Uponorin liiketoimintatavoitteita hyvän johtajuuden ja suorituskykyisen kulttuurin avulla.

Uponor järjestää henkilöstökyselyjä säännöllisesti saadakseen työntekijöiltä palautetta heihin liittyvissä kysymyksissä.

Ihmisoikeudet

Uponor kunnioittaa ihmisoikeuksia, jotka on määritelty esimerkiksi YK:n yleismaailmallisessa ihmisoikeuksien julistuksessa. Uponor on vastuullinen työnantaja ja tukee työntekijöidensä yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Syrjintää ei sallita. Uponor ei salli arvoketjussaan lapsi- tai pakkotyötä tai muuta toimintaa, joka rikkoo työntekijöiden perusoikeuksia.

Uponorilla on toimittajapolitiikka, jonka tavoitteena on varmistaa, että myös toimittajat täyttävät Uponorin eettiset, sosiaaliset, ympäristö- ja laatustandardit sekä noudattavat kaikkia paikallisia lakeja ja säännöksiä.

Uponorin ilmiäntakanava tarjoaa työntekijöille mahdollisuuden ilmoittaa myös anonymisti vaatimusten vastaisesta käyttäytymisestä.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorilla on nollatoleranssi korruption ja lahjonnan suhteen. Uponorin väärinkäytöksiä koskevan ohjeistuksen tarkoituksena on määrittää yhtiön asennoituminen väärinkäytöksiä kohtaan, pyrkimys ehkäistä väärinkäytökset ja Uponorin työntekijöiden vastuut väärinkäytösten ehkäisyssä.

Toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset

Ympäristöasiat

Uponorin tavoitteena on kehittää tuotteita ja ratkaisuja, jotka auttavat asiakkaita vähentämään ympäristövaikutuksiaan. Vuonna 2019 Uponor toi Euroopan markkinoille älykkään vedenvälöntayksikön Phyn Plus:n, joka pystyy tarvittaessa myös katkaisemaan veden. Muut Uponorin tuotteet, kuten Uponor Combi Port E, parantavat loppukäyttäjän energiatehokkuutta.

Uponor pyrkii jatkuvasti vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja jätteitä. Vuonna 2019 muutokset tuotantovolyymeissa ja tuotevalikoimassa laskivat energian kulutusta, mikä laski Uponorin epäsuoria ja suoria kasvihuonekaasupäästöjä. Jätteiden kokonaismäärä laski hieman, ja samalla kierrätysaste nousi

hieman. Veden kulutus palasi vuonna 2019 normaalille tasolle. Vertailukausi sisältää vuodon Hutchinsonin tuotantolaitoksella ja lisääntyneen veden kulutuksen Virsrossa kuumien kesien seurauksena.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Turvallisuus on Uponorin ensisijainen tavoite. Vuonna 2019 Uponorin tapaturmataajuus oli 11,9 (12,7). Uponor jatkaa sisäisten toimintatapojensa kehittämistä ja turvallisuutta parantavien prosessien edistämistä. Parhaiden käytäntöjen jakaminen ja läheltä piti -raportointi ovat tärkeitä työkaluja turvallisuuskulttuurin vahvistamiseksi.

Uponor investoi työntekijöidensä henkilökohtaiseen kehitykseen. Vuonna 2019 yhtiö jatkoi sisäistä esimieskoulutusohjelmaansa. Koulutukseen osallistuu yhtiön kaikki esimiehet. Lisäksi Uponor järjesti kolme kohdennettua koulutusohjelmaa uransa eri vaiheissa oleville työntekijöille nuorista ammattilaisista aina johtotehtävissä oleviin kokeneisiin työntekijöihin.

Uponor on tehnyt konsernin laajuisen henkilöstökyselyn joka toinen vuosi. Henkilöstökyselykonseptia uudistetaan parhaillaan.

Ihmisoikeudet

Uponorin toiminnoissa ei havaittu ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä tapahtumia päivittäisissä toimintaprosesseissa, sisäisen tarkastuksen tutkimuksissa tai ilmiintokanavan kautta tulleissa ilmoituksissa.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorin toiminnoissa ei havaittu korruptioon tai lahjontaan liittyviä tapahtumia päivittäisissä toimintaprosesseissa, sisäisen tarkastuksen tutkimuksissa tai ilmiintokanavan kautta tulleissa ilmoituksissa.

Muihin kuin taloudellisiin aiheisiin liittyvät pääasialliset riskit

Ympäristöasiat

Paikallisen lainsäädännön ja määräysten noudattamatta jättämisestä voi aiheutua Uponorille sekä sakkoja että maineeseen ja liiketoimintaan liittyviä riskejä.

Uponor lieventää ympäristöriskejä koulutuksilla sekä noudattamalla ISO 14001-, ISO 9001- ja ISO 50001 -prosesseja ja -sertifiointeja tuotantolaitoksissaan.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Terveysteen ja turvallisuuteen liittyvät asiat voivat aiheuttaa Uponorille riskejä. Tiettyjä haasteita voi esiintyä myös osaajien houkuttelemisessa ja sitouttamisessa yhtiöön.

Uponor lieventää terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä riskejä sisäisten koulutusten, läheltä piti -tapausten raportoinnin ja sisäisten prosessien jatkuvan parantamisen avulla. Lisäksi Uponor panostaa houkuttelevan yrityskulttuurin ja työnantajamielikuvan sekä erilaisten urapolkujen rakentamiseen.

Ihmisoikeudet

Mahdolliset ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkaukset voivat vaikuttaa Uponorin maineeseen ja liiketoimintamahdollisuuksiin.

Uponor lieventää riskejä kehittämällä sisäisiä koulutuksia ja prosesseja sekä toimitusketjun tarkastuksia. Lisäksi Uponorilla on käytössä sisäinen nimetön ilmiintokanava.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorin työntekijöiden tai kumppanien epäeettinen käyttäytyminen voi vaikuttaa negatiivisesti Uponorin maineeseen ja liiketoimintamahdollisuuksiin.

Uponor lieventää näitä riskejä huolellisella rekrytointiprosessilla, sisäisillä koulutuksilla ja auditoimalla kumppaneitaan. Lisäksi Uponorilla on käytössä sisäinen nimetön ilmiintokanava.

Keskeiset muut kuin taloudelliset tulosmittarit

Mitattava asia	Yksikkö	2019	2018	2017	2016	2015
Energian kokonaiskulutus	1 000 MWh	218,0	226,0	200,0	199,0	185,0
Käytetyt raaka-aineet	1 000 tonnia	146,2	151,2	140,9	132,7	127,1
Veden kulutus	1 000 m ³	154,1	206,2	155,2	168,4	190,9
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (suorat)	1 000 tonnia	8,4	8,5	7,5	8,7	8,5
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (epäsuorat)	1 000 tonnia	27,0	30,8	32,1	32,2	33,5
Jätettä yhteensä	1 000 tonnia	18,1	20,2	18,8	16,4	16,4
Tapaturmia suht. (LTIF)	milj. työtuntia kohti	11,9	12,7	8,9	7,8	13,1
Uponorin toimintaohjeiden verkkokoulutukseen osallistuneet toimistotyöntekijät	%	90,9	-	-	-	-

Kierrätetyn jätteen osuus koostuu energijätteestä ja uusiokäyttöön kierrätettävästä materiaalista. Joitakin viime vuosien lukuja on muutettu johtuen siitä, että käyttöön on otettu tarkempia mittaus- ja raportointitapoja. Uponor raportoi epäsuorat päästönsä käyttäen sijaintiperustaista metodologiaa, kertoimet on päivitetty "GHG Protocol/IEA (11/2019) - IEA2019"-kirjaston mukaisesti, mutta niissä maissa, joissa Uponor ostaa vihreää sähköä, käytetään markkinaperustaisia kertoimia. Kaikki 16 tuotantolaitosta sisältyvät lukuihin. Kokonaistyöaika on laskettu yhdistämällä kaikkien aktiivisten työntekijöiden kokonaistyöaika ja Uponorin suurimpien toimintamaiden keskiarvoinen kokonaisvuosityöaika.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Globaalin talouden ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus saattaa vaikuttaa negatiivisesti Uponorin toimintaan, tulokseen, taloudelliseen asemaan ja rahoituslähteisiin.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Uponor hallinnoi tätä riskiä jakamalla liiketoimintansa kahdelle maantieteelliselle pääalueelle: Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan. Uponorilla on myös kolme liiketoiminta-aluetta: käyttövesi-, sisäilmasto- ja yhdyskuntatekniikkaratkaisut. Uponorin tuotteita käytetään sekä uusissa rakennushankkeissa että korjausrakentamisen hankkeissa, ja jälkimmäisessä kysyntä on yleensä vakaampaa kuin syklisemmässä uudisrakentamisessa.

Lisääntyvä kilpailupaine, esimerkiksi private label -tuotteista johtuva, aiheuttaa riskin Uponorille. Lisäksi Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen liittyy riski.

Uponor on käynnistänyt operational excellence -ohjelman, jonka tavoitteena on vuosittaiset noin 20 miljoonan euron kustannussäästöt vuoden 2021 loppuun mennessä. Tämä altistaa yhtiön riskille, ettei säästöjä saavutetakaan suunnitellussa ajassa.

Digitalisaatiota, uusia teknologioita ja näihin liittyviä valmiuksia tarvitaan uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomiseen Uponorille. Digitalisaatio ja älykkäät ratkaisut kuitenkin altistavat yhtiön kyberriskeille.

Uponorin tulevan menestyksen kannalta avainasemassa on yhtiön kyky houkutella osaajia muutoksen tekijöiksi ja sitouttaa nämä yhtiöön. Uponor hallitsee tätä riskiä rakentamalla työnantajamielikuvansa ja auttamalla nykyisiä työntekijöitään kehittämään esimerkiksi heidän johtamistaitojaan.

Uponorin tuotteiden valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muutoksille, joista tärkeimpiä ovat mm. petrokemian tuotteiden ja metallien hintojen vaihtelu, toimituskapasiteetti ja markkinoiden kysyntä. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään vaihteluiden vaikutukset suurelta osin myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä.

Uponorilla on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa yhteensä 16 tuotantolaitosta, mikä altistaa yhtiön ympäristöriskeille. Uponor noudattaa ISO 9001 -laatujärjestelmää ja ISO 14001 -ympäristöjärjestelmää, mikä takaa jatkuvan laadun, parantaa tuotannon turvallisuutta, ympäristölainsäädännön noudattamista ja tuottavuutta sekä vähentää ympäristövaikutuksia ja muita toiminnan riskejä.

Useat eri tekijät, kuten toimitusketjun katkeaminen, tietotekniikan häiriöt ja luonnonmullistukset, saattavat vaarantaa Uponorin toimintojen jatkuvuuden. Riskiä on pyritty pienentämään laatimalla kattavat ja monipuoliset liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Uponor voi altistua liiketoiminnassaan erilaisille oikeudellisille prosesseille. Vuonna 2019 tällaisilla prosesseilla ei ollut materiaalista vaikutusta Uponorin tulokseen.

Yhtiön toiminnan kansainvälisyys altistaa sen eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Vuonna 2019 Uponorin liikevaihdosta noin 60 prosenttia syntyi muussa valuutassa kuin euroissa. Tällöin kuitenkin tyypillisesti myös valtaosa ko. liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on kyseisessä paikallisessa valuutassa. Tämä vähentää oleellisesti liiketoiminnan valuuttariskiä.

Tarkempi riskianalyysi on saatavilla osoitteessa sijoittajat.uponor.fi.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto Nasdaq Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2019 oli 26,5 (40,8) milj. kappaletta, yhteensä 266,7 (499,0) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2019 lopussa oli 11,65 (8,62) euroa ja osakekannan markkina-arvo oli 852,9 (631,0) milj. euroa.

Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 18 907 (20 341) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 27,2 (23,5) prosenttia. Tarkemmat osakekohtaiset tiedot löytyvät tilinpäätöksestä.

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2019 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei tapahtunut muutoksia vuoden aikana.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 219 527 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,29 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvaltayhteisönsä omistivat vuoden lopussa yhteensä 119 531 (101 079) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,16 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus on viime vuosina päättänyt useista, yhtiön johdolle tarkoitetuista pitkän aikavälin kannustinohjelmista. Yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmista löytyvät osoitteesta sijoittajat.uponor.fi.

Joulukuussa 2019 Uponor Oyj:n hallitus päätti jatkaa hallituksen vuonna 2014 hyväksymää yhtiön johdon suoriteperusteista osakekannustinohjelmaa. Uuden ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Uusi ohjelma kattaa kalenterivuodet 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Mahdollinen osakepalkkio vuosilta 2020–2022 maksetaan vuonna 2023 osittain osakkeina ja osittain käteisenä.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Lähiajan markkinanäkymät

Vaikka talouden kasvu näyttäisi hidastuvan ja osa rakennusmarkkinoista tasaantuu aikaisemman vilkkaan aktiivisuuden jälkeen, Uponor odottaa markkinoiden säilyvän kokonaisuudessaan terveellä tasolla vuoden ensimmäisellä neljänneksellä:

- Rajallinen kapasiteetti hidastaa markkinoiden kasvua Yhdysvalloissa; markkinoiden odotetaan kuitenkin kasvavan edellisvuodesta.
- Myös Saksan markkinoiden odotetaan säilyvän hyvällä tasolla, vaikka liike- ja julkisrakentamisen markkina todennäköisesti hiljenee.
- Suomessa asuntouudisrakentamisen markkina näyttäisi jatkavan hidastumistaan, mutta muiden segmenttien tilanne on vakaa.
- Ruotsissa uudisrakennusmarkkinat heikentyvät, mutta muu rakentaminen säilyy edelleen hyvällä tasolla.

Ohjeistus vuodelle 2020

Uponor odottaa vertailukelpoisen liikevoittonsa paranevan vuodesta 2019.

Vantaa, 12. helmikuuta 2020

Uponor Oyj
Hallitus

Taulukko-osa

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2018 vastaavan jakson lukuja. Kaikki esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Osavuositarkastuksen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä katsauksessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

LYHENNETTY KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

M€	1-12/2019	1-12/2018	10-12/2019	10-12/2018
Liikevaihto	1 103,1	1 196,3	269,2	282,6
Hankinnan ja valmistuksen kulut	721,2	795,5	172,4	188,4
Bruttokate	381,9	400,8	96,7	94,2
Muut liiketoiminnan tuotot	1,3	16,4	0,1	3,8
Varastointimenot	32,2	33,7	7,9	8,1
Myyntin ja markkinoinnin kulut	180,0	191,3	45,6	45,8
Hallinnon kulut	58,3	60,0	17,0	17,8
Liiketoiminnan muut kulut	21,4	25,5	5,9	9,2
Liikevoitto	91,3	106,7	20,4	17,1
Rahoituskulut, netto	11,6	8,5	3,1	1,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-4,0	-4,7	-1,0	-1,1
Tulos ennen veroja	75,6	93,5	16,3	14,5
Tuloverot	20,3	30,3	4,0	7,8
Kauden tulos	55,3	63,2	12,3	6,7
Laaja tuloslaskelma				
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	-1,9	-1,1	-1,9	-1,1
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot	1,9	1,2	0,2	0,7
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	-1,8	1,6	-0,2	0,2
Nettoinvestoinnin suojaus	0,0	-0,7	0,0	-0,2
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-1,8	1,0	-1,9	-0,4
Kauden laaja tulos	53,5	64,2	10,4	6,3
Kauden tuloksen jakautuminen				
- Emoyrityksen omistajille	52,3	52,8	12,5	6,0
- Määräysvallattomille omistajille	3,0	10,4	-0,2	0,7
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
- Emoyrityksen omistajille	50,8	54,0	10,3	5,5
- Määräysvallattomille omistajille	2,8	10,2	0,1	0,8
Osakekohtainen tulos, €	0,72	0,72	0,18	0,08
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,72	0,72	0,18	0,08

LYHENNETTY KONSERNITASE

M€	31.12.2019	31.12.2018
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	285,8	258,3
Aineettomat hyödykkeet	96,7	101,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	10,9	13,7
Muut arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset	9,0	12,0
Laskennalliset verosaamiset	9,1	9,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä	411,3	394,1
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	144,4	147,9
Myyntisaamiset	157,7	168,5
Muut saamiset	43,7	38,0
Rahavarat	76,1	38,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	421,9	392,5
Varat yhteensä	833,2	786,6
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	311,6	297,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	58,8	56,0
Oma pääoma yhteensä	370,4	353,6
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	203,4	175,6
Laskennalliset verovelat	10,7	12,3
Varaukset	4,3	5,2
Eläkevelvoitteet ja muut velat	21,5	19,6
Pitkäaikaiset velat yhteensä	239,9	212,7
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	11,8	1,7
Varaukset	25,8	25,0
Ostovelat	65,5	72,0
Muut velat	119,9	121,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä	223,0	220,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	833,2	786,6

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	1-12/2019	1-12/2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	132,6	122,5
Käyttöpääoman muutos	8,0	-28,1
Maksetut verot	-28,4	-12,3
Maksetut korot	-3,3	-2,8
Saadut korot	0,3	0,6
Liiketoiminnan rahavirta	109,2	79,9
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynnit	3,2	53,8
Yhteisyritysten hankinta	-1,3	-8,1
Investoinnit muihin osakkeisiin	-0,5	-
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-26,1	-54,0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	3,1	0,9
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,4	0,0
Saadut osingot	0,4	0,2
Investointien rahavirta	-20,8	-7,2
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	-	0,2
Lainojen takaisinmaksut	-1,5	-80,1
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0,0	-0,4
Osingonjako	-37,2	-35,8
Omien osakkeiden hankinta	-	-1,9
Pääoman palautus Infra Oyn määräysvallattomille omistajille	-	-22,4
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	-11,8	-1,0
Rahoituksen rahavirta	-50,6	-141,4
Rahavarojen muuntoerot	0,2	-0,2
Rahavarojen muutos	38,0	-68,9
Rahavarat 1. tammikuuta	38,1	107,0
Rahavarat kauden lopussa	76,1	38,1
Muutos taseen mukaan	38,0	-68,9

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	A	B	C	D*	E	F	G	H	I
Oma pääoma 1.1.2019	146,4	50,2	3,3	-9,7	-2,2	109,6	297,6	56,0	353,6
Tilikauden tulos						52,3	52,3	3,0	55,3
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			-1,8	2,2		-1,9	-1,5	-0,3	-1,8
Osingot (0,51 euroa/osake)						-37,2	-37,2		-37,2
Osakepalkkio-ohjelmat					0,2	0,3	0,5		0,5
Oma pääoma 31.12.2019	146,4	50,2	1,5	-7,6	-2,0	123,1	311,6	58,8	370,4
Oma pääoma 1.1.2018	146,4	50,2	1,7	-10,4	-0,4	92,7	280,2	68,2	348,4
Muutetun IFRS 2:n vaikutus						1,0	1,0		1,0
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	146,4	50,2	1,7	-10,4	-0,4	93,7	281,2	68,2	349,4
Tilikauden tulos						52,8	52,8	10,4	63,2
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			1,6	0,7		-1,1	1,2	-0,2	1,0
Omien osakkeiden hankinta					-1,9		-1,9		-1,9
Osingot (0,49 euroa/osake)						-35,8	-35,8		-35,8
Pääoman palautus Infra Oyn määräysvallattomille omistajille								-22,4	-22,4
Osakepalkkio-ohjelmat					0,1	0,0	0,1		0,1
Oma pääoma 31.12.2018	146,4	50,2	3,3	-9,7	-2,2	109,6	297,6	56,0	353,6

*) Sisältää -14,3 (-14,3) miljoonan euron nettoinvestoinnin suojauslaskennan tehokkaan osuuden.

- A – Osakepääoma
- B – Ylikurssirahasto
- C – Muut rahastot
- D* – Kertyneet muuntoerot
- E – Omat osakkeet
- F – Edellisten tilikausien voitto
- G – Emoyhtiön omistajien osuus
- H – Määräysvallattomien osuus
- I – Oma pääoma

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2019 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa.

Uudet standardit, jotka tulivat voimaan 1.1.2019

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi astui voimaan 1.1.2019 ja korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. Standardi sisältää periaatteet vuokrasopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämistavalle ja annettaville tilinpäätöstiedoille.

Uponor soveltaa IFRS 16 -standardia käyttäen yksinkertaistettua siirtymämenetelmää siirtymäpäivällä 1.1.2019. Tätä menetelmää sovellettaessa käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus näytetään siirtymähetken avaavassa taseessa. Käyttöönottoa edeltäviä vertailulukuja ei näin ollen ole oikaistu 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta. Uponor on kirjannut standardin käyttöönoton yhteydessä käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan IAS 17 -standardia sovellettaessa muiksi vuokrasopimuksiksi luokitelluista vuokrasopimuksista. Käyttöoikeusomaisuuseräksi on kirjattu määrä, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka perustuen 1.1.2019 voimassa olevien vuokrasopimusten jäljellä olevien maksamattomien vuokrien nykyarvoon. Käyttöönotolla ei ole vaikutusta Uponorin omaan pääomaan.

Ennen IFRS 16 -standardin käyttöönottoa vuokrasopimukset on luokiteltu joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi IAS 17 -standardin mukaisesti. Vuokrasopimus on luokiteltu rahoitusleasingsopimukseksi, jos omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt siirtyivät olennaisin osin vuokralle ottajalle. Muussa tapauksessa vuokrasopimus on luokiteltu muuksi vuokrasopimukseksi. Rahoitusleasingsopimukset kirjattiin vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokratun omaisuuserän käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon, jos tämä arvo oli alempi. Vastaiset vuokrasopimussitoumukset kirjattiin korollisiin velkoihin vähennettynä rahoituskuluilla. Rahoitusleasingsopimukset poistettiin joko niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa tai vuokra-aikana, jos tämä aika oli taloudellista vaikutusaikaa lyhyempi. Korkokulut kirjattiin laajaan tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa. IAS 17 mukaisesti vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt eivät siirtyneet vuokralle ottajalle olennaisin osin, luokiteltiin muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten vuokramaksut kirjattiin tuloslaskelmaan vuokrakuluiksi tasaerin vuokra-ajan kuluessa. Diskonttaamattomat vuokrasopimussitoumukset esitettiin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta lähtökohtaisesti kaikkien vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen. Taseeseen merkitään sopimuksen alkamisajankohtana käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka, joiden arvo on määritetty perustuen tulevien vuokrien nykyarvoon. Aiemmin kirjattujen vuokrakulujen sijaan vuokra-ajalle kirjataan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut.

Vuokrasopimukset, jotka aiemmin luokiteltiin rahoitusleasingsopimuksiksi

Uponor ei oikaissut IAS 17 -standardin mukaisesti rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltujen vuokrasopimusten tasearvoja siirtyessään soveltamaan IFRS 16 -standardia. Uponor on kirjannut nämä vuokrasopimukset aineellisiin hyödykkeisiin ja vuokrasopimusvelkoihin ennen uuden standardin käyttöönottoa. IFRS 16 -standardia sovelletaan näihin vuokrasopimuksiin 1.1.2019 alkaen. Siirtymän jälkeen näitä vuokrasopimuksia tullaan käsittelemään samalla tavoin kuin muita vuokrasopimuksia, jotka täyttävät IFRS 16 -standardin aktivointikriteerit.

Vuokrasopimukset, jotka aiemmin luokiteltiin muiksi vuokrasopimuksiksi

Suurin osa Uponorin vuokrasopimuksista on luokiteltu aikaisemmin muiksi vuokrasopimuksiksi. Nämä vuokrasopimukset sisältävät kiinteistösopimuksia (toimisto- ja varastosopimuksia sisältäen maa-alueita), autoja ja trukkeja. IFRS 16 -standardin käyttöönotto on muuttanut näiden vuokrasopimusten kirjanpitokäsittelyä.

Uponor käyttää IFRS 16 -standardin sallimia helpotuksia liittyen lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin ja vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Uponor ei kirjaa taseeseen alle 12 kuukauden pituisia eli lyhytaikaisia vuokrasopimuksia eikä vuokrasopimuksia, joiden kohdeomaisuuserän arvo on vähäinen. Uponor ei myöskään sovelta standardia aineettomia hyödykkeitä koskeviin vuokrasopimuksiin. Uponor soveltaa myös IFRS 16 -standardin yksinkertaistetun siirtymämenetelmän sallimia käytännön apukeinoja eikä kirjaa taseeseen vuokrasopimuksia, jotka päättyvät 12 kuukauden kuluessa standardin käyttöönotosta eivätkä sisällä osto-optiota.

Uponor on kirjannut aikaisemmin muiksi vuokrasopimuksiksi luokitelluista vuokrasopimuksista vuokrasopimusvelan, joka perustuu 1.1.2019 voimassa olevien vuokrasopimusten jäljellä olevien maksamattomien vuokrien nykyarvoon. Vuokrasopimusvelka on kirjattu muista sopimuksista lukuun ottamatta lyhytaikaisia ja vähäarvoisia kohdeomaisuuseriä sisältäviä vuokrasopimuksia. Nykyarvo on laskettu käyttäen lisäluoton korkoa siirtymähetkellä. Käyttöoikeusomaisuuseräksi kirjattiin määrä, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka standardin käyttöönottohetkellä.

Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokra-aikaa määrittäessä Uponor on käyttänyt arvioitua vuokrasopimusten päättymispäivää. Vuokrasopimusten päättymispäivä on arvioitu ottaen huomioon mm. vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät kulut ja kohdeomaisuuserän merkityksellisyys Uponorin toiminnalle. Uponorilla on toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia pääasiallisesti kiinteistöihin liittyen.

Standardin käyttöönoton seurauksena Uponor kirjasi 1.1.2019 taseen varoihin 44,3 miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuuseriin ja 44,3 miljoonaa euroa taseen velkoihin vuokrasopimusvelaksi.

SIIRTYMÄN VAIKUTUS LYHENNETYLLLE KONSERNITASEELLE

M€	1.1.2019	IFRS 16	31.12.2018
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Käyttöoikeusomaisuuserät	47,2	47,2	
Aktivoidut rahoitusleasingsopimuksella hankitut hyödykkeet		-2,9	2,9
Pitkäaikaiset korolliset velat			
Vuokrasopimusvelat	37,7	34,1	3,6
Lyhytaikaiset korolliset velat			
Vuokrasopimusvelat	11,0	10,2	0,8

Tämän seurauksena Uponorin omavaraisuusaste heikkeni 2,4 prosenttiyksikköä, nettovelkaantumisaste kasvoi 12,5 prosenttiyksikköä ja korolliset nettovelat kasvoivat 32 prosenttiyksikköä.

Standardin käyttöönotto tulee myös vaikuttamaan Uponorin tuloslaskelmaan. 1.1.2019 alkaen Uponor kirjaa vuokrakulujen sijasta käyttöoikeusomaisuuseristä aiheutuvat poistot ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvat rahoituserien korkokulut. Muutoksella on vain vähäinen vaikutus liikevoittoon ja tulos pienenee hieman.

IFRS 16-standardin käyttöönotto vaikuttaa myös kassavirran esittämiseen. Aiemmin vuokranmaksut sisältyivät kokonaisuudessaan liiketoiminnan rahavirtaan, mutta jatkossa liiketoiminnan rahavirrassa esitetään vain vuokrasopimukseen liittyvät korot. Suurin osa vuokranmaksusta esitetään lainan lyhennyksinä rahoituksen rahavirrassa.

Uudet laskentaperiaatteet
Vuokrasopimusvelka

Uponor arvostaa sopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan maksamattomien vuokrien nykyarvoon. Näihin vuokriin sisällytetään kiinteät maksut, sisältäen tosiasiallisesti kiinteät maksut, vähennettyinä vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla ja muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat indeksistä tai hintatasosta ja jotka alun perin määritetään sopimuksen alkamisajankohdan indeksin tai hintatason perusteella. Joihinkin sopimukseen voi liittyä myös vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvia sanktioita. Uponor sisällyttää päättämisestä aiheutuvat sanktiot vuokramaksuihin, jos Uponor on arvioinut vuokrasopimuksen päättämisen kohtuullisen varmaksi. Vuokrasopimusvelka ei sisällä arvonalisäveroa.

Uponor arvioi vuokra-ajan siten, että se on ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa ottaen huomioon myös mahdolliset jatko- tai päättämisoptiot, jos niiden käyttäminen on arvioitu kohtuullisen varmaksi.

Uponor arvostaa vuokrasopimuksen nykyarvoon sopimuksen sisäisellä korolla, jos kyseinen korko on helposti määriteltävissä. Jos vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä, tulevat vähimmäisvuokrat diskontataan käyttäen lisäluoton korkoa. Lisäluoton korko määritellään IFRS 16 -standardin mukaan koroksi, jota vuokralle ottaja maksaisi lainatessaan vastaavaksi ajaksi ja vastaavanlaisin vakuuksin varat, jotka tarvittaisiin käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoa vastaavan omaisuuserän hankkimiseen vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä. Uponor on määrittänyt lisäluoton koron vuokrasopimuksille ottaen huomioon jäljellä olevan vuokra-ajan siirtymähetkellä 31.12.2018 ja vuokrasopimusten taloudellisen ympäristön. Uponor käyttää näiden tekijöiden perusteella muodostamaansa korkomatriisia määritellessään käytettävän lisäluoton koron suuruuden vuokrasopimuksille, joissa sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä.

Käyttöoikeusomaisuuserä

Uponor kirjaa vuokrasopimuksesta aiheutuvan käyttöoikeusomaisuuserän sopimuksen alkamisajankohtana eli päivänä, jolloin kohdeomaisuuserä on Uponorin käytettävissä. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon, josta vähennetään kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot ja jota oikaistaan vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvilla erillä. Alkuperäisen arvostuksen mukaiseen hankintamenoon sisällytetään vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä, alkuvaiheen välittömät menot ja alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettyinä saaduilla kannustimilla.

Ellei Uponor ole kohtuullisen varma siitä, että kohdeomaisuuserän omistus siirtyy sille vuokra-ajan päättyessä, Uponor poistaa käyttöoikeusomaisuuserän tasapoistoin käyttäen poistoaikana kohdeomaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa tai vuokra-aikaa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Käyttöoikeusomaisuuserät kuuluvat jatkossa arvonalentumistarkastelun piiriin.

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja vähäarvoiset kohdeomaisuuserät

Uponor käyttää standardin sallimaa helpotusta lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin eikä kirjaa 1.1.2019 taseeseen vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on sopimuksen alkamisajankohdasta enintään 12 kuukautta. Uponorin arvioidessa täyttääkö sopimus lyhytaikaisen sopimuksen kriteerit, Uponor arvioi vuokra-ajan samalla tavalla kuin muissakin sopimuksissa, eli huomioiden mahdolliset jatko- ja päättämisoptiot ja onko niiden käyttäminen kohtuullisen varmaa. Jos vuokrasopimus sisältää osto-option, Uponor ei käsittele sitä lyhytaikaisena vuokrasopimuksena. Uponor kirjaa lyhytaikaiset vuokrasopimukset ajan kulumisen perusteella tuloslaskelmaan vuokrakuluksi.

Uponor käyttää myös helpotusta koskien IFRS 16-standardin määrittelemiä vähäarvoisia kohdeomaisuuseriä sisältäviä vuokrasopimuksia eikä kirjaa näitä taseeseen, vaan kirjaa nämä sopimukset ajan kulumisen perusteella tuloslaskelmaan vuokrakuluksi. Arvioidessa kohdeomaisuuserän arvon vähäisyyttä, Uponor ottaa huomioon vuokrattavan kohdeomaisuuserän arvon uutena riippumatta erän nykyisestä iästä ja arvosta.

Merkittävät oletukset

IFRS 16 -standardin mukaan vuokralle ottajan on määritettävä vuokra-aika siten, että se on ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole

purettavissa ottaen huomioon myös mahdolliset jatko- tai päättämisoptiot, jos niiden käyttäminen on arvioitu kohtuullisen varmaksi. Uponor on arvioinut vuokrasopimusten vuokra-ajan ottaen huomioon kohtuullisen varmasti käytettävät jatko- tai päättämisoptiot. Uponorin vuokrasopimukset ovat joko määräaikaista tai toistaiseksi voimassa olevia. Uponor arvioi vuokra-aikaa sopimuskohtaisesti. Toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia arvioitaessa, Uponor on määrittänyt vuokra-ajan perustuen Uponorin parhaaseen arvioon vuokrasopimuksen päättymisajankohdasta. Uponor ottaa arviossa huomioon sopimuksen voimassaoloaikana vuokrakohteeseen tehdyt merkittävät parannustyöt, vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät menot, kuten neuvottelumenot, muuttomenot, menot uuden omaisuuserän integroimisesta vuokralle ottajan toimintoihin taikka sopimuksen päättämisestä aiheutuvat sanktiot ja vastaavanlaiset menot, mukaan lukien menot, jotka liittyvät kohdeomaisuuserään palauttamisesta sopimuksessa määrättyssä kunnossa tai sopimukseen määrättyyn paikkaan. Lisäksi Uponor ottaa huomioon kohdeomaisuuserän tärkeyden vuokralle ottajan toimintojen kannalta huomioiden esimerkiksi kohdeomaisuuserän erityislaatuisuus, sijaintipaikka ja sopivien vaihtoehtojen saatavuus. Uponor oikaisee vuokra-aikaa, jos ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa, muuttuu.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	31.12.2019	31.12.2018
Bruttoinvestoinnit	26,1	54,0
- % liikevaihdosta	2,4	4,5
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	2,9	0,7
Poistot ja arvonalentumiset*	51,8	42,4

*2019 sisältää käyttöoikeusomaisuuserien poistoja 12,0M€

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	1-12/2019	1-12/2018
Keskimäärin	3 801	4 074
Kauden lopussa	3 708	3 928

OMAT OSAKKEET

	31.12.2019	31.12.2018
Omat osakkeet, kpl	219 527	244 756
- osakepääomasta, %	0,3	0,3
- äänimäärästä, %	0,3	0,3
Omien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo, M€	0,4	0,5

SEGMENTTI-INFORMAATIO

M€	1-12/2019			1-12/2018		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin liikevaihto						
Talotekniikka - Eurooppa	486,9	2,4	489,3	521,6	2,6	524,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	375,4	0,0	375,4	340,5	0,0	340,5
Uponor Infra	240,8	3,1	243,9	334,2	3,1	337,3
Eliminoinnit	-	-5,5	-5,5	-	-5,7	-5,7
Yhteensä	1 103,1	-	1 103,1	1 196,3	-	1 196,3

M€	10-12/2019			10-12/2018		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin liikevaihto						
Talotekniikka - Eurooppa	115,8	0,2	116,0	127,6	0,9	128,5
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	102,0	0,0	102,0	90,5	0,0	90,5
Uponor Infra	51,4	0,6	52,0	64,5	0,8	65,3
Eliminoinnit	-	-0,8	-0,8	0,0	-1,7	-1,7
Yhteensä	269,2	-	269,2	282,6	-	282,6

M€	1-12/2019	1-12/2018	10-12/2019	10-12/2018
Segmentin liikevoitto				
Talotekniikka - Eurooppa	31,6	31,1	5,3	5,1
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	57,1	46,6	19,0	13,7

Uponor Infra	10,8	35,1	0,0	-0,2
Muut	-8,0	-5,2	-3,9	-1,2
Eliminoinnit	-0,2	-0,9	0,0	-0,3
Yhteensä	91,3	106,7	20,4	17,1

M€ 1-12/2019 1-12/2018

Segmentin poistot ja arvonalentumiset

Talotekniikka – Eurooppa			19,5	16,4
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			20,7	15,1
Uponor Infra			10,0	9,9
Muut			1,6	1,0
Eliminoinnit			0,0	0,0
Yhteensä			51,8	42,4

Segmentin investoinnit

Talotekniikka – Eurooppa			9,1	16,1
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			8,4	27,6
Uponor Infra			8,3	9,5
Muut			0,4	0,8
Yhteensä			26,1	54,0

M€ 31.12.2019 31.12.2018

Segmentin varat

Talotekniikka – Eurooppa			366,4	357,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			298,1	286,1
Uponor Infra			172,4	171,5
Muut			397,5	358,5
Eliminoinnit			-401,1	-386,5
Yhteensä			833,2	786,6

Segmentin velat

Talotekniikka – Eurooppa			320,7	305,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			241,7	232,0
Uponor Infra			50,6	58,3
Muut			288,4	261,7
Eliminoinnit			-438,5	-424,1
Yhteensä			462,8	432,9

1-12/2019 1-12/2018

Segmentin henkilöstö, keskimäärin

Talotekniikka – Eurooppa			1 950	2 073
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			898	925
Uponor Infra			867	999
Muut			86	77
Yhteensä			3 801	4 074

Täsmäytyslaskelma

M€ 1-12/2019 1-12/2018

Segmentin tulos

Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä			99,5	112,8
Muut			-8,0	-5,2
Eliminoinnit			-0,2	-0,8
Liikevoitto			91,3	106,7
Rahoituskulut, netto			11,6	8,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta			-4,0	-4,7
Konsernin tulos ennen veroja			75,6	93,5

Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserni jaottelee myyntituotot asiakassopimuksista ryhmiin, jotka kuvaavat sitä, kuinka taloudelliset tekijät vaikuttavat myyntituottojen luonteeseen, määrään, ajoittumiseen ja epävarmuuteen. Alla oleva taulukko kuvaa konsernin myyntituottoja asiakassopimuksista, sisältäen myyntituottojen täsmäytyksen:

M€	1-12/2019			1-12/2018		
	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä
Segmentin myyntituotot asiakassopimuksista						
Talotekniikka – Eurooppa	480,9	6,0	486,9	489,4	32,2	521,6
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	375,4	0,0	375,4	340,5	0,0	340,5
Uponor Infra	220,8	20,0	240,8	316,9	17,3	334,2
Ulkoiset myyntituotot yhteensä	1 077,1	26,0	1 103,1	1 146,8	49,5	1 196,3
Sisäiset myyntituotot	5,5		5,5	5,7		5,7
Yhteensä	1 082,5	26,0	1 108,6	1 152,5	49,5	1 202,0
Eliminoinnit	-5,5		-5,5	-5,7		-5,7
Yhteensä	1 077,1	26,0	1 103,1	1 146,8	49,5	1 196,3

M€	10-12/2019			10-12/2018		
	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä
Segmentin myyntituotot asiakassopimuksista						
Talotekniikka – Eurooppa	114,1	1,7	115,8	123,4	4,3	127,7
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	102,0	0,0	102,0	90,5	0,0	90,5
Uponor Infra	47,9	3,5	51,4	57,9	6,5	64,4
Ulkoiset myyntituotot yhteensä	264,0	5,2	269,2	271,8	10,8	282,6
Sisäiset myyntituotot	0,8	0	0,8	1,9		1,9
Yhteensä	264,8	5,2	270,0	273,7	10,8	284,5
Eliminoinnit	-0,8		-0,8	-1,9		-1,9
Yhteensä	264,0	5,2	269,2	271,8	10,8	282,6

SITOUKSET

M€	31.12.2019	31.12.2018
Investointisitoumukset	4,3	7,4
Muut sitoumukset	0,0	0,0
Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,0	0,1
Kiinnitykset	1,1	1,9
Takaukset	0,5	0,6
Tytärtyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	33,9	27,3
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin lukuihin.		
Annetut pantit	0,0	0,1
Kiinnitykset	1,1	1,9
Takaukset	34,4	27,9
Yhteensä	35,6	29,9

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

M€	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Sähköjohdannaiset	1	0,4	1,0
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Muut pitkäaikaiset saamiset		7,9	10,8
Muut osakkeet ja osuudet		0,7	0,2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Sähköjohdannaiset	1	0,3	1,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			
Muut johdannaissopimukset	2	1,8	2,4
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset		187,3	192,3
Rahavarat		76,1	38,1
Rahoitusvarat yhteensä		274,5	246,3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Korolliset velat		203,4	175,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Muut johdannaissopimukset	2	1,1	0,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			
Muut johdannaissopimukset	2	0,9	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Korolliset velat		11,8	1,7
Ostovelat ja muut velat		102,0	98,2
Rahoitusvelat yhteensä		319,2	276,6

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin. Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

- Sähkötermiinit on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).
- Valuuttatermiinit ja valuuttavaihtosopimukset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).

TYTÄRYHTIÖIDEN JA LIIKETOIMINTOJEN MYYNIT

Uponor Infra allekirjoitti EP Industriesin kanssa sopimuksen Uponor Infran tsekkiläisen tytäryhtiön Finthermin myynnistä 29.4.2019. Kauppahinta oli 3,4 miljoonaa euroa ja myyntivoitto 0,5 miljoonaa euroa kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

M€	2019
Myytyjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvo	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,0
Vaihto-omaisuus	1,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,3
Rahavarat	0,2
Varat yhteensä	5,4

Korolliset pitkäaikaiset velat	0,4
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	1,2
Velat yhteensä	1,7
Nettovarot	3,7
Käteisenä saatu kauppahinta	3,4
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	0,2
Rahavirtavaikutus	3,2

TUNNUSLUVUT

	1-12/2019	1-12/2018
Osakekohtainen tulos, €	0,72	0,72
Liikevoitto, %	8,3	8,9
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	15,3	18,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	14,4	17,2
Omavaraisuusaste, %	44,6	45,1
Nettovelkaantumisaste, %	37,6	39,4
Nettovelkaantumisaste keskimäärin (4 vuosineljänneksen), %	57,5	53,0
Korolliset nettovelat	139,1	139,2
Oma pääoma / osake, €	4,27	4,08
- laimennusvaikutuksella oikaistu	4,27	4,08
Osinko per osake, €	0,53*)	0,51
Osinko per tulos, %	73,6	70,8
Efektiivinen osinkotuotto, %	4,5	5,9
P/E-luku	16,2	12,0
Osakekannan markkina-arvo, M€	852,9	631,0
Osakkeen kurssikehitys		
- alin, €	8,52	8,13
- ylin, €	12,37	17,62
- keskiarvo, €	10,05	12,24
Osakevaihto		
- 1 000 kpl	26 537	40 763
- M€	266,7	499,0

*) Hallituksen ehdotus

VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	10-12/ 2019	7-9/ 2019	4-6/ 2019	1-3/ 2019	10-12/ 2018	7-9/ 2018	4-6/ 2018	1-3/ 2018
Liikevaihto, M€	269,2	292,4	292,6	248,9	282,6	311,9	324,9	276,9
- Talotekniikka – Eurooppa	116,0	124,0	125,7	123,5	128,5	131,8	138,7	125,2
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	102,0	102,4	96,3	74,7	90,5	88,9	83,5	77,6
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	113,5	113,2	108,5	85,0	103,3	103,8	98,8	95,7
- Uponor Infra	52,0	67,1	72,4	52,4	65,3	92,6	104,1	75,3
Bruttokate, M€	96,7	101,3	97,6	86,2	94,2	106,1	107,3	93,2
- Bruttokate, %	35,9	34,6	33,4	34,6	33,3	34,0	33,0	33,7
Liikevoitto, M€	20,4	31,3	25,3	14,3	17,1	44,6	28,0	17,0
- Talotekniikka – Eurooppa	5,3	10,9	8,2	7,2	5,1	9,0	11,0	6,0
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	19,0	16,8	13,8	7,5	13,7	13,9	8,8	10,2
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	21,2	18,6	15,6	8,5	15,7	16,3	10,4	12,5
- Uponor Infra	0,0	4,9	5,4	0,6	-0,2	21,9	10,1	3,3
- Muut	-3,9	-1,0	-1,8	-1,3	-1,2	-1,7	-1,3	-1,0
Liikevoitto, % liikevaihdosta	7,6	10,7	8,6	5,7	6,1	14,3	8,6	6,1
- Talotekniikka – Eurooppa	4,6	8,8	6,5	5,9	4,0	6,9	7,9	4,8
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	18,7	16,4	14,4	10,0	15,2	15,8	10,5	13,1
- Uponor Infra	0,0	7,3	7,5	1,1	-0,4	23,6	9,8	4,4
Kauden tulos, M€	12,3	20,5	15,4	7,1	6,7	30,0	17,3	9,2
Taseen loppusumma, M€	833,2	855,1	862,0	848,3	786,6	842,8	905,1	855,5
Tulos/osake, €	0,18	0,26	0,18	0,10	0,08	0,34	0,19	0,11
Oma pääoma/osake, €	4,27	4,13	3,84	3,68	4,08	4,02	3,66	3,43
Markkina-arvo, €	852,9	714,5	699,1	746,0	631,0	824,3	1 006,6	993,4
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	14,4	15,1	12,2	8,0	17,2	19,1	13,5	9,9
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	139,1	190,5	224,9	236,0	139,2	156,7	218,3	211,9
Nettovelkaantumisasaste, %	37,6	52,9	66,7	72,8	39,4	42,2	64,2	66,3
Nettovelkaantumisasaste, %, rullaava, neljä vuosineljännestä	57,5	57,9	55,2	54,6	53,0	54,1	55,6	56,4
Bruttoinvestoinnit, M€	9,9	6,4	5,0	4,8	17,8	11,3	15,0	9,9
- % liikevaihdosta	3,7	2,2	1,7	1,9	6,3	3,6	4,6	3,6

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA TÄSMÄITYKSET IFRS-TILINPÄÄTÖSLUKUIHIN

Uponor julkistaa vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen bruttokatteen, joiden tarkoituksena on tarjota käyttökelpoista ja vertailukelpoista tietoa yhtiön liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä. Vertailukelpoinen liikevoitto ja bruttokate eivät sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (IAC). Tällaisia eriä ovat normaaliin liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukset, kuten esimerkiksi myyntivoitot ja -tappiot, lisäkustannukset, jotka aiheutuvat toimipisteiden sulkemisesta tai muusta rakennemuutoksesta, ylimääräiset alaskirjaukset tai niiden peruutukset, kustannukset, jotka aiheutuvat onnettomuuksista tai tuhoista, ympäristöasioista, oikeudenkäynneistä tai sääntelyn muutoksista.

	10-12/ 2019	7-9/ 2019	4-6/ 2019	1-3/ 2019	10-12/ 2018	7-9/ 2018	4-6/ 2018	1-3/ 2018
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät								
Rakennejärjestelyt	-1,4	0,0	0,0	0,0	-6,9	-1,4	-	-
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	12,2	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-1,4	0,0	0,0	0,0	-3,4	10,8	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, yhteensä	-1,4	0,0	0,0	0,0	-3,4	10,8	-	-
Vertailukelpoinen bruttokate								
Bruttokate	96,7	101,3	97,6	86,2	94,2	106,1	107,3	93,2
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät bruttokatteessa	-0,1	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen bruttokate	96,8	101,3	97,6	86,2	94,2	106,1	107,3	93,2
% liikevaihdosta	36,0	34,6	33,4	34,6	33,3	34,0	33,0	33,7
Vertailukelpoinen liikevoitto								
Liikevoitto	20,4	31,3	25,3	14,3	17,1	44,6	28,0	17,0
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-1,4	0,0	0,0	0,0	-3,4	10,8	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	21,8	31,3	25,3	14,3	20,5	33,8	28,0	17,0
% liikevaihdosta	8,1	10,7	8,6	5,7	7,2	10,9	8,6	6,1
Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin								
Talotekniikka - Eurooppa								
Liikevoitto	5,3	10,9	8,2	7,2	5,1	9,0	11,0	6,0
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-0,7	0,0	0,0	0,0	-2,9	-1,4	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	5,9	10,9	8,2	7,2	8,0	10,4	11,0	6,0
% liikevaihdosta	5,1	8,8	6,5	5,9	6,2	7,9	7,9	4,8
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka								
Liikevoitto	19,0	16,8	13,8	7,5	13,7	13,9	8,8	10,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	19,0	16,8	13,8	7,5	13,7	13,9	8,8	10,2
% liikevaihdosta	18,7	16,4	14,4	10,0	15,2	15,8	10,5	13,1
Uponor Infra								
Liikevoitto	0,0	4,9	5,4	0,6	-0,2	21,9	10,1	3,3
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	-	-	-0,5	12,2	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	0,0	4,9	5,4	0,6	0,3	9,7	10,1	3,3
% liikevaihdosta	0,0	7,3	7,5	1,1	0,3	10,4	9,8	4,4
Muut								
Liikevoitto	-3,9	-1,0	-1,8	-1,3	-1,2	-1,7	-1,3	-1,0
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-0,7	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	-3,2	-1,0	-1,8	-1,3	-1,2	-1,7	-1,3	-1,0
% liikevaihdosta	na	na	na	na	na	na	na	na

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %	$= \frac{\text{Tulos ennen veroja – tuloverot}}{\text{Oma pääoma, keskiarvo}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	$= \frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Korolliset nettovelat	$= \text{Korolliset velat – rahavarat ilman sidottuja rahavaroja}$
Tulos/osake (EPS)	$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$
Oma pääoma/osake	$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$
Osakkeen keskurssi	$= \frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$
Bruttokate %	$= \frac{\text{Bruttokate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Liikevoitto %	$= \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Vertailukelpoinen bruttokate	$= \text{Bruttokate – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}$
Vertailukelpoinen bruttokate %	$= \frac{\text{Bruttokate – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Vertailukelpoinen liikevoitto	$= \text{Liikevoitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}$
Vertailukelpoinen liikevoitto %	$= \frac{\text{Liikevoitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$